

Samenvatting Boere-klucht.

In sommige kluchten wordt de boer neergezet als de sul die makkelijk te bedriegen is.

In dit stuk lijkt dit ook te zijn, maar schijn bedriegt.

Op zekere dag brengt hij mevrouw de jonker een lading hout. Zij wil meer dan dat en hij vindt dat ook prima. Alleen zij houdt zijn paarden achter als beloning. De boer weet niet hoe hij dit z'n vrouw moet uitleggen. Eerst wint hij advies in bij z'n advocaat, die echter alleen maar aan hem wil verdienen. Als zwijggeld krijgt deze van de boer een zak met 'geld'. De boer wacht de jonker (terugkomend van de jacht) op en zegt dat zijn vrouw z'n paarden heeft achtergehouden omdat hij kromhout geleverd zou hebben. De jonker vindt zo'n straf te gek en bezorgt hem z'n paarden terug. Uiteindelijk heeft alleen de boer plezier van z'n avontuurtje gehad...

Het stuk duurt ca. 30 minuten en wordt door 6 mannen en 3 vrouwen gespeeld.

Boere-klucht (1612) door Samuel Coster
(eigentijdse bewerking en vertaling: (c) JFJ Volkers, Leiden 12/2004)
Met dank aan: N.C.H. Wijngaards (transcriptie)

Motto: "'t Krom hout brandt soo veel als recht, alst by de vyer kan komen"

Rollen:

Tewis, de boer

Krijn, de knecht (van de jonker)

Anne, de boerin

Bely, de dienstmeid (van de jonker)

Kees, boerenzoon

meester Bartelt (advocaat van Tewis)

de jonker (van Grevelinghuizen)

Soetelaars (paardenhandelaar)

mevrouw (vrouw van de jonker)

Attributen: kruiwagen vol hout, bijl, wetboek, geldzak gevuld met steentjes,
jachtgeweer met hangriem, (giet)ijzeren emmer, paardenkam,
paardgerei, zwarte houtskool, stok

Akt 1, eerste scene (Tewis, Anne en Kees)

Tewis, een boer, brengt wat brandhout op het toneel.

Hij heeft een bijl bij zich om dit te kloven. Na wat hout gehakt te hebben, roept hij zijn zoontje...

1 Tewis

Kees, Kees, ben je daar?

Kees

(zit binnen) Ja, ja, ik hoor je wel. Ik ben zo klaar!

Tewis

(roept) Hé, wijf, ben je al op? (tegen het publiek) Mijn Antje is niet zo warm van binnen.

Dus moet ik erop uit voor m'n zinnen.

5

Als ze kwaad is, ben ik goed van streek.

Dat gebeurt niet vaak, maar 7 keer per week.

(Anne komt zingend aanlopen, maar gaat al snel weer weg)

Anne **(tegen het publiek) Arme man, daar staat hij en werkt zich in het zweet**

10 Laat ik gauw gaan, want hij is zo heet
Hij is nog erger dan een haan met dubbele kam
Van m'n leven ken ik geen hitsigere ram!

(Anne loopt weg)

Tewis **(loopt haar achterna en spreekt met zijn zoon)**

15 Ja, Kees, met de vrouwtjes heb ik ervaring opgedaan.
Maar mijn eigen vrouw ziet me nauwelijks staan.
Het zou haar leven echt niet bederven,
wanneer ik plotseling zou sterven.

Anne **(tegen het publiek) Ach wat, er zijn genoeg ontrouwe mannen...**

20 Ik kom best wel onder de pannen ...
(Tewis slaat zijn zoon hardhandig om de oren en loopt weg)

Anne Kees, heeft hij je geslagen?

Kees Ja, dat deed hij zonder vragen!

Anne Het lijkt voor hem wel tijdverdrijf

25 Hij vloekt iedereen koud en stijf!
Al mag hij dan slaan en bonken
Hij is gelukkig nooit dronken!
Toch heeft hij een gebrek:
Het is een enorme vrouwengek!
Het is voor mij echt geen vraag:

30 Hij gaat niet alleen weg vandaag!

31 Anne Kees, verlies 'm niet uit het oog, die schunnige man!

Tewis **(komt tevoorschijn) Kees! Kees! Komt er nog wat van?**

Anne Wat staat dat stomme joch te pruilen!

35 Anne Neem dat joch eens mee naar Den Haag.
Hij is er nooit geweest. Hij wil 't zo graag!

Tewis Nou, vooruit! Maar ik wil geen klagen.
Want gepruttel kan ik slecht verdragen.

Anne Nou, adieu, jullie gaan me nu verlaten
Kees, je weet het: hou 'm in de gaten!

40 **(tegen het publiek) Waarom mogen alleen mannen vreemdgaan?**
Het wordt tijd, dat daaraan iets wordt gedaan!

AKT 1, tweede scene (Krijn. Bely en mevrouw van Grevelinghuizen)

42 mevrouw Is dit nu de man die ik wil?
Is hij thuis, blijft het stil.
Alles moet steeds met gelijke tred.

45 Nooit is ie opgewonden in bed.
Nooit zal ie ook maar naar me lonken.
Binnen de minuut ligt ie al te ronken!
Moet ik zó mijn leven slijten?
Ik zou hem het ergste verwijten.

Bely
50 Wat moet je met een afgekeurde vracht?
Geef mij maar een echte vent voor de nacht!

(plechtig) Trouwen in de kerk, dat is eeuwig werk.
Trouwen in het hooi: Da's pas mooi!

mevrouw
55 Mijn lichaam wordt zo nog oud en stijf.
Waar is de man die me ziet als wijf?
Mijn man is er niet veel, maar toch te vaak.
Het is wat je zegt: een slechte zaak!

Bely
Ja, en aan zijn domme grofheid zal ik nooit wennen.
En als haan doet ie bar weinig met de hennen...

60 mevrouw
Het was me om zijn centen te doen.
Hij had van alles, maar helaas... géén poen!

Bely
Voert men hem vandaag nog af tussen 6 planken,
sla jij een kruis om de Heer te danken!

mevrouw
65 **(handen ten hemel) Sinds ik hem het Ja-woord heb gegeven,**
lijkt het wel over met mijn leven.
Ach, als ik alles van tevoren had geweten...

Bely
Wil jij je vrijers niet vergeten!
Maar al ben ik slechts de dienstmeid.
Ik heb tenminste wel vrijheid!

70
Zo liggen wél mooi de feiten!

mevrouw
Ach, ik moet even in de appel bijten.

(Krijn komt tevoorschijn)

Krijn
Bely, Bely, waar ben je nou?
Schiet op, of hij slaat je blauw.

75
Och, och, wat ben je toch een sloddervos!

76 mevrouw
Ho! Ho! Waarom is mijn Bely de klos?
Nou, Krijn, wat scheelt je?

Krijn
O, mijn lieve vrouw, o Heer, O God o God!

mevrouw Zeg, gaat het nog of ben je zot?
 80 Krijn Nou, zeg eens, wat is er met de jonker?
 Die man is zó boos, omdat ie in het donker
 naar zijn kleren en zijn goed liep te zoeken.
 Hij kon niets vinden en begon toch te vloeken...
 Als dank voor de hulp mocht ik z'n slaag afweren.
 85 mevrouw Kan ik er wat aan doen? Wat weet ik van z'n kleren?
 Krijn Welke kleren?
 Nou, hij wil met alle geweld in ouwe kleren naar het veld.
 Jagen is nog zijn enige pret.
 mevrouw Ik dacht nog: Hij blijft in bed.
 90 Krijn Hoe kan die jichtige hond überhaupt bewegen?
 Zelfs zijn kleine lid heeft hij voor niets gekregen!
 Hij is anders wel rap met de mond.
 En die klappen zijn ook niet gezond.
 Toe, Bely, ga even naar hem toe.
 95 mevrouw Wat moet Bely dan doen?
 Krijn Precies wat ik daar deed: zijn kleren zoeken, die ik niet kon vinden.
 Bely Ja, sukkel, jij ziet nog slechter dan een blinde.
 Zelfs de ogen in je zak hebben niets in de gaten.
 mevrouw Bely, blijf maar hier, ik zal met hem praten.
 100 Krijn Wij allen moeten die sukkel vrezén (vrouw gaat naar binnen)
 Bely Mevrouw krijgt het nu mooi voor de kiezen!
 Zeur niet zo. Laten we geen tijd verliezen.
 en mevrouw maar snel assisteren
 En meneer helpen met z'n kleren.

Tweede akt, eerste scene (Jonker en Krijn)

105 Jonker Ik ben een jonker van een oud geslacht,
 maar wordt door de burgers veracht.
 Ze denken veel hoger van de rijken...
 Zo Krijn, kom je even kijken? Zeg eens, kerel: Wie acht jij hoger: een jonker of een
 knecht?
 Krijn (tegen het publiek) Maakt het iets uit als je de waarheid zegt?
 110 Jonker Waarom maak ik aan domme mensen nog woorden vuil?
 Maak je me nog kwader, sla ik je op je muil!
 (**Jonker gaat naar binnen**)
 Krijn Mijnheer lijdt aan de ziekte van gebakken lucht.

115 Hij kan beter meespelen in een slechte klucht.
Hij heeft dan wel een rappe mond,
het buikje... (wrijft zorgelijk over z'n buik) eten we zelden rond.

Tweede akte, tweede scene (Jonker, mevrouw, Bely, Krijn)

117 Bely Zo mannetje, je hebt het flink bij de baas verbruid.
Hij wil je ontslaan, verkondigde hij luid.
Krijn Die soep wordt nooit zo heet opgediend.
120 Bely Waar heeft de baas jou aan verdiend?
Krijn Ja, jij bent een mooie! Laat de spiegel maar achterwege.
Bely Ik vrees: Het resultaat valt nogal tegen...
Malen jouw kaken dag in - dag uit
Jouw woorden zeggen me geen fluit.
125 Ik mag moeders mooiste niet wezen.
Van jou heb ik concurrentie te vrezen!
Ik deug tenminste, dat weet deze stad wel.
En dat geldt niet voor jou, mannetje. Sorry, dat ik het zo stel.
Jij hebt al zoveel avontuurtjes beleefd,
130 dat een huwelijk ervan beeft!
Krijn Jij ziet slechts de splinter in mijn oog.
Maar vergeet de mannen die jij bedroog!
Kom, laten we onze handen maar wassen
en een staakt-het-vuren inlassen! (De jonker verschijnt)
135 Hé, daar is de jonker. Wat krijgen we nou?
Jonker Krijn, kom eens even hier, en Bely, ga naar mevrouw!
Krijn, wanneer jij een goeie knecht zal zijn,
zal ik jou behandelen als een kind van mijn.
En jouw bruiloft zal precies zijn als toen ik trouwde.
140 Krijn Ja, dat klinkt wel lekker, maar of je het zal onthouden?
Jonker Ik begin jou als knecht steeds meer te mogen.
Ook krijgen de boeren meer geld, da's niet gelogen.
Vanaf nu bestaan alle maaltijden uit vijf gangen
Krijn Dat klinkt goed. Dan gaan we eerst hazen vangen.
145 *(De jonker en Krijn gaan af, de vrouw en Bely komen tevoorschijn, zien nog net Krijn weglopen)*

Bely Volgens mij zag ik daar net nog Krijn.
 Krijn Die knijpt er zeker tussenuit, dat zwijn.
 Bely Nee, de baas heeft hem ergens voor gestuurd.
(roept) Krijn! Krijn! Krijn!
 150 Krijn Ik ben hier in de buurt om 2 honden te lenen, we willen gaan jagen.
 Bely Pas op, dat je niet liegt, want mevrouw kan het navragen.(jonker en mevrouw apart)
 Jonker Madam, in de liefde is er maar één.
 mevrouw Zo'n minnaar als jij is er geen.
 Ik ben als slavin om jou te dienen geboren
 155 Bely **(tegen het publiek) Die niet doof is, krijgt wat te horen!**
 Volgens mij is de baas een beetje ziek.
 Hoe heet dat ook alweer? O ja, romantiek!
 Zijn hartstocht is van korte duur.
 Het vlammetje wordt nooit vuur...
 160 Naar zo'n opleving kan je alleen maar gissen.
 Toch wil ik van dit alles niets missen!
 162 mevrouw
 Jonker
 Vrouw **Stuk weggelaten voor de zichtzending**
 165 Jonker
 Krijn
 170
 Jonker
 175 Krijn
 Jonker
 Krijn
 Krijn
 180 Jonker
 Krijn

185 Jonker

190

Tweede akt, derde scene (Tewis, juffrouw, Bely en Kees)

191 Tewis

195

mevrouw

200 Bely
Tewis
Bely
Tewis
Kees

205

206 Bely
Kees
Bely
Kees

210 Bely

mevrouw

Bely

mevrouw

215

Derde akte, eerste scene

(Jan Soetelaar, gekleed als knecht, met opgestroopte mouwen, komt aanlopen met emmer water en zingt wat voor zich uit)

217 Soetelaar *Och, hadden we maar vastenavond, dan zou ik het wel weten.
We aten ons buik rond en zouden de wijn niet vergeten!*

(veegt z'n bezweet hoofd af met boerenzakdoek)

220 Het kammen van de paarden wordt me weleens te veel.
Het zweten is niet zo erg, maar je krijgt zo'n dorst, vooral de keel.
De hoge heren hebben van paarden geen idee.
Wat ik doe, is een onderschat metier.

(Bely komt aanlopen)

225 Bely Goedendag, ik ben op zoek naar ene Soetelaar.
Hij moet hier ergens wonen, maar ik weet niet waar.

Soetelaar Daar spreek je mee. Zeg het eens, beste meid.

Bely Mijn vrouw vraagt of u snel naar haar rijdt.

Ze heeft wat met u te bespreken.

230 Soetelaar Ik kom. Ik zal me in de kleding steken.

Bely Maar zeg me eerst wat er is.

Ze heeft twee paarden te koop, maar wil geld bij de vis.

Honderd gulden is het idee.

Soetelaar Nou, vooruit: Ik ga met je mee.

Bely Je kunt vandaag het hoogste lied zingen.

235 Ik help je een beste prijs te bedingen!

Ik ben niet van het beste allooi.

en reken op een beste fooi.

Soetelaar Geen probleem en misschien krijg je nog wat anders kado...

Bely ***(steekt vinger vermanend op) Nee, mannetje, dat zou je wel willen.***

240 Maar vieze mannen doen me rillen.

Soetelaar ***(veegt langs zijn wangen) Ik zuiver straks wel mijn blazen,***

Kom 's hier en geef me een zoen!

Bely Hier op straat? Zodat de hele buurt het ziet?

Nee, wacht nog even. In 't vat verzuurt het niet!

245 Laat me goed naar je kijken, jij Jandruil.

Nou, zo te zien is alles.... oudvuil!

247 Bely ***(Ze heeft hem met krijt zwart gemaakt en loopt bij hem vandaan)***

Je lijkt van een afstand wel zo zwart als teer.
Soetelaar Verduiveld, wat hebben we nu toch weer?
250 Bely Wie een kuil graaft, valt zelf in het gat (loopt snel weg)
Soetelaar Ik zet het je betaald, daar zwaait nog wat.

Derde akte, tweede scene (mevrouw, Tewis, Bartelt)

mevrouw Even kijken of er wat komt.
Voor je 't weet, heb je stront.
Tewis, verdwijn snel van het toneel.
255 Mijn man merkt dan niet veel.
Tewis Verdorie! Ik had nog wat plezier in gedachte.
mevrouw Nee, het is laat. Kom maar vaker met je vrachten.
Tewis **(tegen het publiek) Wat ben ik toch een geile bok.**
Je krijgt 't nog aan de stok!
260 Aan zulk snoep kan je verslaafd raken
Maar het geintje kost me veel knaken.
Hoe moet ik het zonder paard en wagen stellen
en dit m'n lieve Antje vertellen?
(in zichzelf pratend) Sukkel, je hebt weer lekker naast de pot gepist.
265 Wat je nodig hebt, is een puike list!
Wie geeft mij de juiste raad?
Natuurlijk! Meester Bartelt, mijn advocaat!
(M.Bartelt komt tevoorschijn)
Pratend over de duivel: Daar komt die vent.
270 **(voor zich uitpratend) Ik vecht voor iedere client.**
Zelfs wat krom is praat ik recht.
En dat doe ik lang niet slecht:
Na ieder proces kan ik het geld casseren.
Ergo paribus: Van mij valt wat te leren!
275 **(tegen publiek) Ik weet niet: Is het Grieks of Latijn?**
Zou een gekkenhuis niet beter voor hem zijn?
Bartelt Ik haal ieder kluwen garen uit de tis.
(Tewis loopt op hem af)
Hallo, wie hebben we daar? Als dat Tewis niet is!
280 **Tewis** Ik wil je iets zeggen over Jonker van Grevelinghuizen, mijn goede heer.
Bartelt Is ie je wat schuldig, leen hem dan niets meer.
Want geld van hem te krijgen, zal niet lukken:
Van kale kippen valt weinig te plukken.

355 Bartelt Schurk, dat je bent. Ze is mijn nicht.
Tewis Nou, dan kunnen we over de zaak beter zwijgen.
Bartelt Vergeet het maar! Nu ik de draad heb, zal ik het kluwen krijgen! (beiden gaan af)

Vierde akte, tweede scene: Bely, mevrouw (twee bedelaars denkbeeldig aanwezig)

Bely **(alleen) Van de paardenkoper heb ik nog niets vernomen.**
Weldra zal de jonker van de jacht zijn teruggekomen.
360 **(tuurt in het publiek) Wat zie ik nu weer voor raars?**
Het lijken wel 2 zieke bedelaars.
Met zulke lui heb ik geen medelijden.
Ook voor mij zijn het barre tijden.
(mevrouw verschijnt)
365 mevrouw **(opgewonden) Daar heb je die dekselse meid.**
Door haar zit ik in de narigheid!
De paarden staan nog op stal.
Zo wordt de buit een lastig geval.
Kwam die handelaar voor de paarden
370 Kreeg hij ze voor de helft van de waarde.
Bely **(tegen het publiek) Mevrouw loopt 'm al aardig te knijpen.**
Dat zullen jullie wel begrijpen.
En mij kan het ook veel schelen.
In de opbrengst valt zo weinig te delen.
375 mevrouw Bely, een slechte grap wil ik niet weten.
Ben je m'n boodschap soms vergeten?
377 Bely Nee, de boodschap is een half uur geleden besteld.
Ook ik word door het wachten gekweld.
Maar zo'n vaart zal het wel niet lopen.
380 mevrouw Dat mijn man nog even weg blijft, mag ik hopen.
Ach, was ie maar verdrongen in een droge sloot.
Zou ik voor één keer wil rouwen om zijn dood...
Maar zoiets gebeurt alleen in mijn beste dromen.
Sterker nog, hij zal wel vroeger thuiskomen.
385 **(quasi berouwvol) Ik zal door spijt worden geveld.**
Bely Wat moet je met paarden zonder geld?
Zal ik Soetelaar nog eens bezoeken?
mevrouw Ga naar hem toe en doe alles uit de doeken.

(mevrouw gaat naar binnen, Bely blijft achter)

390 Bely

Wil ik mijn aandeel nog binnenhalen
Moet ik zorgen dat hij gaat betalen. (Bely gaat af)

Vijfde akte, eerste deel: Tewis, de boer alleen

392 Tewis

Wie heeft mijn verduvelde zoon Kees toch gezien?
Ik kan hem nergens vinden, waar ik zo'n jong aan verdien?
Ach, ik had ook nooit aan vrouw en kind moeten beginnen.

395

Want zonder huwelijk kan men vrouwtjes beter beminnen.
Had ik maar geluisterd naar de almanak:
Hij die trouwt is groter dan een zak.
Waar kan dat dekselse jong toch wezen?
Niets dan narigheid brengt dat kezen!
Ik zal het m'n hele leven meedragen.

400

(meester Bartelt komt op)

Of ik eindig in de cel? Ik zal 't niet vragen! (probeert zich te verschuilen)
(tegen het publiek) Ja, die arme man kruipt angstig in een hoek.

Bartelt

Nog even en hij doet 't in z'n broek!

405

Zo Tewis: Een kat in het nauw maakt rare sprongen.

Tewis

Ja, spot maar. Ik zoek de hele dag m'n jongen.

Bartelt

Je wilt zeker over iets anders praten?

Een advocaat heeft zoiets gelijk in de gaten.

Je zult lachen als een boer met kiespijn.

410

Nu de jonker snel op de hoogte zal zijn.

En van jullie overspel zal weten.

Een lekker pot bier kan je wel vergeten!

Tewis

Wel voor de duvel, het is beter dat je zwijgt.

Ik zorg dat je je centen krijgt.

415

Hou in hemelsnaam je mond.

Bartelt

(met hand gebarend) Snel, dan maken we het rond....

(de jonker komt terug van de jacht...)

Tewis

Hier! Ik zal je mijn tas geven (werpt hem de 'geldzak' toe)

Ga! Nu gaan we het beleven! (Bartelt loopt weg)

Vijfde akte, tweede deel: jonker, Krijn, Tewis, Bartelt, mevrouw

420 Bartelt *(loopt moeizaam met gebogen rug) Voor het jagen moet je je teveel inspannen.*
Hé Krijn, zeg eens, wie zijn die mannen?
Krijn Het is meester Bartelt, je neef en Tewis, de boer.
Jonker Zo mannen: nog op de late toer?
Tewis Ik sta hier al een tijdje op een houtje te bijten.
425 t Is geen lolletje om zo je leven te slijten.
Ik breng je hout, een volle vracht.
Is je vrouw dankbaar? Had je gedacht!
In plaats van mij de prijs te vragen,
Steelt ze paard en wagen.
430 Jonker Krijn, laat mijn vrouw direkt komen.
Tewis, heeft ze echt alles genomen?
Tewis Ja, het is niet gelogen wat ik beweer.
Jonker Het is niet waar. Ze is zo rechtschapen als de Heer.
Bartelt Mevrouw wil waarschijnlijk alleen maar plagen.
435 En hem voor de grap wat angst aanjagen.
Jonker Ja, zo zal het wezen.
mevrouw Welkom, mijn lieve jonker.
Tewis, nog steeds hier? Het wordt al donker.
Waarom ben je nog niet thuis? Kom je nog wat vragen?
440 Tewis Wat dacht je van mijn ros en wagen?
Volgende week breng ik recht en geen krom hout.
mevrouw Ja, dit vrachtje van je was behoorlijk oud.
Tewis Nou, kromhout is veel minder duur, maar brandt net zo goed in het vuur!
Laat je niets wijs maken, mijn waar is je niet vreemd.
445 Je zult je nog beklagen, wanneer je 't volgend jaar niet neemt...
Jonker Ja, Tewis: Jouw waar is van ouderwetse kwaliteit.
Van zoiets krijgt een klant nooit spijt!
Tewis Natuurlijk weet mevrouw dat ook wel,
Maar ze plaagt me graag als spel.
450 Nou, mensen, ik zal niet langer blijven staan.
Het wordt al donker, ik moet nu gaan.
En wees gerust, mijn genadige vrouw,
460 Als leverancier van al uw vrachten, ik blijf u trouw! (Tewis gaat af)
Bartelt Zo, ik heb me gekwetend van mijn taken.
455 Ik ga snel naar het gerecht voor andere zaken. Salvete ergo.
(Bartelt gaat, terwijl Kees verschijnt...)
Kees Mijn lieve Heer, wat heb ik in de penarie gezeten.

Het was zo erg, je wilt het niet weten!
Hallo, mevrouw, is mijn vader nog hier?
460 mevrouw Nee, je hebt geen geluk, maar ook geen pech.
Kees Als je je haast zie je 'm nog, hij is net weg.
Goedenavond, mevrouw.

463 mevrouw Vergeet je vadertje niet te zeggen
nu en dan aan te leggen...
465 Kees Ik zal het doen, mevrouw. (Kees gaat weg)
mevrouw Ik ben goed beetgenomen door die boer.
Maar mogelijk draai ik een ander een loer. (Gaat af)

Vijfde akte, derde scene: Soetelaar, Bartelt, een rederijker, twee zangers

468 Soetelaar Dat is een prima prijs waar ze om vroeg.
Ik heb honderd gulden, dat lijkt me genoeg.
470 Een goed span paarden is geen slechte waar
en een echte prijsverdubbelaar!
Men zegt, het wijf moet nogal gemeen zijn,
Maar mensen in nood, die krijg ik wel klein!
(Meester Bartelt verschijnt)
475 Hé, Bartelt, ik ga vandaag 2 paarden halen.
Eén geluk: Ik moet maar weinig betalen.
Bartelt Je bent al te laat.
Soetelaar Al te laat?
Bartelt Ja, te laat.
480 Soetelaar Da's jammer. Of loop je het uit je duim te zuigen?
Bartelt Nee, mevrouw's plannetje viel in duigen.
De boer die vandaag bij haar kwam.
Bracht wat hout, maar vatte zelf vlam.
Heel slim wachtte hij op de jonker om te klagen.
485 Om zo zijn paard en wagen terug te vragen.
De verzonnen list was nieuw en geenszins oud.
Hij verloor zogenaamd alles door kromhout.
De jonker vond deze straf veel te zwaar
en gaf de paarden terug aan de eigenaar.
490 Mevrouw keek flink op de neus.
Maar bleef geen keus.
Soetelaar **(teleurgesteld) Zo blijft er voor mij niets te kopen.**
Bartelt Ho! Ho! De kwestie is nog niet afgelopen.
De boer liet mij zijn geldzak bewaren.

495 **(toont de geldzak) En zo te voelen: best een zware!**
Soetelaar Kunnen we bloemetjes mooi buiten zetten!
Dat boeren niet beter op de centen letten!
Bartelt Zoveel geld heeft bijna geen (toont de inhoud aan Soetelaars)
Soetelaar Alle duivels! (graait wanhopig door de zak) Ik zie slechts steen!
500 Bartelt Ik zou bijna een hartverzakking krijgen. Ssst! Laten we er maar over zwijgen.
Straks ligt m'n reputatie op straat en is 't gebeurd met me als advocaat!
Soetelaar Kom, we gaan wat drinken en stoppen met treuren.
Bartelt Nee, ik ga. Zoiets zal me geen tweede keer gebeuren! (loopt boos weg)
Soetelaar **(tegen het publiek) Ik zal me met spoed naar meneer Coster snellen**
505 Misschien dat die het verhaal op schrift wil stellen!
Zo mensen, we zijn aan het eind van het verhaal.
En ook dit is niet zonder moraal:
Denk je iemand te bedriegen met een list.
Blijk je (zelf) achter het net te hebben gevestig!

FINIS